

Kud Obrat
Pod hruško 4
1000 Ljubljana

Mestna Občina Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana
Oddelek za urejanje prostora

Datum: 28.6.2021

Zadeva: Pripombe na *Dopoljnjeni osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del*

Kot pobudniki skupnostnega vrta Onkraj gradbišča, ki od leta 2010 poteka ob Resljevi cesti, na parcelah št. 2738, 2739, 2740, vse k. o. 1737 Tabor, pošiljamo pripombe na predvidene spremembe na zemljiščih s parc. št. 2741/2 in 2730, obe k. o. Tabor.

Dopoljnjeni osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del za parc. št. 2741/2 in 2730 dopušča pobudo za gradnjo do javne površine. *Dopoljnjeni osnutek* za lokacijo TA-62, kjer poteka tudi skupnostni vrt Onkraj gradbišča, dopušča tudi novogradnjo, ki vključuje možnost visoke stopnje pozidanosti (80%) ter možnost gradnje na parcelno mejo. Po prejetih informacijah z mestne uprave je za to lokacijo predvidena stanovanjska novogradnja.

Na lokaciji se je zadnjih desetih in več letih samozaraslo veliko dreves različnih vrst. Prostor je postal pomemben zeleni otok v tej soseski, ki se sicer sooča s pomanjkanjem zelenih površin (zlasti stanovanjski bloki ob Kotnikovi).

V času, ko postaja za mestne uprave ena ključnih nalog blaženje učinkov podnebnih sprememb ter prilaganje nanje, je pretirano zgoščevanje pozidave v mestu, na škodo zelenih površin, napačna smer razvoja mesta. V raziskavi o segrevanju evropskih mest, ki jo je opravila European Data Journalism Network (2018), in v kateri je sodeloval tudi portal Pod črto¹, so ugotovili, da se je v Ljubljani povprečna temperatura od leta 2000 v primerjavi z 20. stoletjem povišala za 1,2 stopinje. S takšnim dvigom temperatur se je Ljubljana uvrstila zelo visoko – na 68. mesto med skupaj 558 upoštevanimi evropskimi mesti. Po meritvah ARSO pa se je v Ljubljani povprečna temperatura od leta 1961 povišala za okoli 2,5 stopinje (pol stopinje več od slovenskega povprečja). V Ljubljani je bilo letno povprečje vročih dni do sredine 1980-ih let okoli deset (pri vročih dnevih se najvišja temperatura dvigne nad 30 stopinj), od sredine 1980-ih pa se je povprečje večalo na več kot 30 vročih dni. Povečala pa se je tudi absolutno najvišja temperatura, izmerjena v tekočem letu. Do 1990-ih je najbolj vroč dan v letu v povprečju dosegel okoli 33 stopinj Celzija. Danes je povprečje že okoli 36 stopinj, podnebje pa se še segreva.

Drevesa bistveno prispevajo k ohlajanju urbanih središč, čistijo zrak in zadržujejo vodo. Mestne zelene površine ob tem opravljajo tudi pomembno socialno funkcijo in na sploh izboljšujejo kvaliteto bivanja v mestih, kar se je s pandemijo Covid-19 še dodatno potrdilo. V luči zaostrenih podnebnih prememb, pa tudi izkušenj pandemije, **pozivamo MOL k varstvu in zagotavljanju javne zelene površine na tej lokaciji.**

Novogradnja na tej lokaciji ne more biti skladna z urbanističnim kriterijem ohranjanja bivalne kakovosti v obstoječih soseskah in tudi ne sledi vodilu zagotavljanja zadostnih zelenih sistemov v tej soseski (ZUreP-2, 29. člen). Zgoščevanje soseske z gradnjo novega objekta ali več njih na tem območju (in to celo na parcelno mejo, do javne površine) zato ne more biti sprejemljivo.

Skupnostni vrt Onkraj gradbišča se je v teh letih obstoja izkazal za zelo potrebno zeleno površino, ki zadovoljuje številne potrebe okoliških prebivalcev. Hkrati so lokalni prebivalci pomembno doprinesli k urejanju in skrbi za to zeleno površino, ki ima v soseski tudi pomembno povezovalno vlogo.

Z našo pobudo se ne zavzemamo za ohranitev skupnostnega vrta Onkraj gradbišča v sedanjih obliki, saj se zavedamo, da je bil zamišljen kot začasna raba prostora. Je pa skupnostni vrt Onkraj gradbišča že izkazal pomembnost zelene površine v tej soseski kot tudi pomen vključujočega načina načrtovanja, urejanja in upravljanja mestnega prostora – naj bo to vodilo tudi za nadaljnji razvoj tega območja. Zato **predlagamo MOL, da sosesko Tabor celovito obravnava in predvsem v okviru strnjenih stanovanjsko poslovnih stavb v bližini Masarykove, Kotnikove in Resljeve zagotovi javne zelene površine z drevjem, namenjene uporabi te skupnosti.**

Povezano s tem **MOL pozivamo, da ohrani lastništvo na tej lokaciji**, saj so nepremičnine oz. zemljišča v lasti MOL potrebna za zadovoljevanje osnovnih potreb in kvaliteto bivanja prebivalcev. MOL zato pozivamo, da namesto prodaje zemljišča privatnemu investitorju za novogradjo, ohrani zemljišče v javni lasti in omogoči, da bo ta zelena površina v prihodnje postala javno dostopna (trenutno jo obdajajo zaščitne gradbene ograje) in urejena na participatoren način.

V kolikor se MOL nikakor ne želi odpovedati novogradnji na tej lokaciji, pa predlagamo MOLu, da zaradi zagotavljanja dostopnejših stanovanj v mestu **na tej lokaciji gradi Javni stanovanjski sklad MOL, pri tem pa naj se v čim večji meri upoštevat obstoječi kvaliteti tega območja in sicer skupnostni vidik** (na način združenih stanovanj) **ter zelena površina** (vključno z ohranjanjem obstoječih dreves v največji možni meri).

Predsednica:
Jurman Urška

V vednost:
MOL, Oddelek za varstvo okolja

ⁱ <https://podcrto.si/povzetek-teme-kaj-prinasajo-vrocinski-valovi/>
<https://podcrto.si/analiza-temperatur-na-stari-celini-v-evropskih-mestih-je-vse-bolj-vroce/>
<https://podcrto.si/globalne-podnebnne-spremembe-zahtevajo-tudi-lokalne-ukrepe/>